

bestemmelsen nationale, racebestemte, religiøse og politiske menneskegrupper. Efter et svensk forslag optoges yderligere i opregningen etnologiske menneskegrupper under hensyn til vanskeligheden ved at definere den nationale menneskegruppe, navnlig hvor gruppen ikke kan henføre sin oprindelse til en bestående national stat.

Sovjetunionen og de øvrige østeuropæiske nationer modsatte sig, at konventionen medtog politiske menneskegrupper, idet man navnlig henviste til, at denne gruppe var uden sammenhæng med de øvrige anførte grupper og desuden ikke var tilstrækkelig tydeligt afgrænset. Under den afsluttende behandling opnåedes der enighed om at følge Sovjetunionens forslag.

I artikel II opregnes endvidere de handlinger, der skal være strafbare som folkedrab, idet de tilsigter en hel eller delvis tilintetgørelse af en folkegruppe.

De under a)–c) opregnede handlinger omfatter det egentlige fysiske folkedrab. Herunder medregnes dels direkte voldshandlinger, hvad enten de medfører død eller betydelig legemlig skade, dels handlinger, der påfører medlemmer af en gruppe betydelig psykisk skade, dels endelig påførelse af levevilkår, der tilsigter hel eller delvis tilintetgørelse af gruppen, som f. eks. udsultning.

Under d) omhandles det såkaldte biologiske folkedrab, hvorved forstås handlinger, der tager sigte på at hindre fødsler indenfor gruppen, som f. eks. sterilisation, forhindring af normalt familieliv o. lign.

Endelig har man på et græsk forslag i definitionen under e) medtaget tvangsflytning af børn fra en folkegruppe til en anden.

I det oprindelige i generalsekretariatet udarbejdede udkast var medtaget det såkaldte kulturelle folkedrab, hvorved man forstod foranstaltninger, der tilsigter at nedbryde en gruppes særpræg eller hindre dens offentlige liv eller kultur (f. eks. tilintetgørelse af mindesmærker, museer m. v., forbud mod anvendelse af modersmålet m. m.).

Medens Sovjetunionen gik ind for dette forslag, var flere lande, således USA, Canada og Norge, imod at medtage det kulturelle folkedrab, og også den danske delegation bidrog til at skabe flertal mod dette, navnlig ud fra det synspunkt, at sådanne handlinger begrebsmæssigt adskiller sig væsentlig fra de øvrige strafbare forhold, der omhandles i konventionen.

Det blev vedtaget, at disse spørgsmål skulle holdes udenfor konventionen og henvises til behandling i forbindelse med udarbejdelsen af en konvention om menneskeret-tigheder.

Til art. III.

I denne artikel fastslås det, at ikke alene det fuldbyrdede folkedrab, men tillige visse forberedende og medvirkende handlinger omfattes af konventionen.

Det oprindelige udkast omfattede enhver opfordring til folkedrab, men ved drøftelserne i plenarforsamlingen blev det bl. a. fra dansk side frarådet at straffe opfordring under private former, når anstiftelsen af forbrydelsen mislykkedes.

Fra Sovjetunionens og andre østeuropæiske staters side blev det under drøftelserne hævdet, at konventionsudkastet ikke i tilstrækkelig grad tog sigte på at forhindre folkedrab ved at ramme forberedende handlinger, særlig ophidselse til krig og propaganda for racehad. Det blev i denne forbindelse fremhævet, at folkedrab er et direkte resultat af de nazistiske og fascistiske ideologier, og at dette burde finde udtryk i konventionen.

Heroverfor hævdede Storbritannien, støttet bl. a. af Danmark og Belgien, at man måtte tage i betragtning, at det ville være en fuldstændig illusion at tro, at en konvention ville afholde totalitære stater fra at udydde uønskede folkegrupper eller få sådanne stater til at straffe deres egne repræsentanter eller overgive dem til en international domstol. Den britiske repræsentant hævdede, at folkedrab alene vil kunne straffes gennem krig. Han mente dog, at konventionen kunne have sin værdi som udtryk for en moralsk fordømmelse, men fandt, at det var af betydning, at konventionen ikke blev for vidtgående.

Sovjetunionens forslag blev derefter forkastet, ligesom det vedtoges ikke blandt de strafbare handlinger at medtage privat opfordring til folkedrab.

Et fra amerikansk side fremsat forslag om ikke at medtage straf for offentlig opfordring til folkedrab blev ligeledes forkastet.

Resultatet blev således, at konventionen foruden den direkte handling, sammensværgelse, forsøg og meddelagtighed tillige medtager den direkte og offentlige tilskyndelse til at begå folkedrab.

Til art. IV.

Denne bestemmelse fastsætter, hvilke personer der skal straffes efter konventionen. Man har efter erfaringerne fra den sidste verdenskrig anset det af betydning at fastslå, at også statsoverheder, regeringsmedlemmer og tjenestemænd kan straffes for folkedrab. Efter flere konstitutioner, således den danske grundlovs § 12, er monarken an-